

Izdevums “Latvija Parīzes Miera konferencē 1919. gadā. Delegācijas sēžu protokoli”

Publicēts: 06.07.2021.

Neilgi pēc Latvijas valsts proklamēšanas – 1918. gada 27. decembrī – Ministru kabinets nolēma sūtīt uz Miera konferenci Parīzē trīs delegātus – Jāni Čaksti, Zigfrīdu Annu Meierovīcu, Jāni Seski, kā arī četrus lietpratējus – Marģeru Skujenieku, Jāni Kreicbergu, Viļumu Skubiņu un Arvīdu Brēmeru. Delegācijas sastāvs Miera konferencē gan papildinājās un mainījās.

Ar to jaunā valsts pieteica sevi par līdzdalībnieci pasaules forumā, un tas bija sākums Latvijas ceļam starptautiskajās attiecībās. Vienlaicīgi, 1919. gadā, pastāvot sarežģītajai iekšpolitiskajai situācijai, delegācija Parīzē faktiski vadīja Latvijas ārpolitisko darbību kopumā.

1919. gadā janvārī Latvijas delegācija ieradās Parīzes Miera konferencē. Tās uzdevums bija aizstāvēt Latvijas neatkarības ideju un panākt valsts starptautisku atzīšanu.

Delegācija no 1919. gada 23. janvāra līdz 1919. gada 14. decembrim dokumentēja savu darbību 113 protokolos.

Mūsdienās tiem ir unikāla vēsturiskā vērtība – protokoli ataino delegācijas daudzpusīgās darbības virzienus un aspektus. Galvenie uzdevumi bija panākt Latvijas neatkarības starptautisko atzīšanu, Latvijas teritorijas atbrīvošanu no boļševīku, kā arī vācu karaspēka vienībām un vienoties par finanšu līdzekļu aizdevumu. Delegācija kopumā sagatavoja un iesniedza 34 notas, kurās dominēja šie jautājumi.

1919. gada 10. jūnijā Miera konferences Baltijas komisijas sēdē Z. A. Meierovīcs iesniedza Memorandu, kura mērķi bija argumentēti pamatot Latvijas politiskās un saimnieciskās pastāvības iespējas un uzsvērt valsts atšķirības no Krievijas.

1919. gada 15. decembrī Latvijas delegācija Parīzē oficiāli pārtrauca darbību, un delegācijas iesākto uzdevumu pildīšanu pārņēma Parīzē izveidotā Latvijas diplomātiskā pārstāvniecība.

Neraugoties uz to, ka Parīzes Miera konferences un delegācijas darbības laikā Latvija nepanāca neatkarības starptautisko atzīšanu, tā sevi pieteica kā līdzdalībnieci pasaules forumā.

Latvijas delegāti konferencē izveidoja pamatu turpmākajai diplomātu darbībai ceļā uz Latvijas starptautisko atzīšanu.

Un 1921. gada 26. janvārī Latvija tika atzīta *de iure*, 1921. gada 22. septembrī Latviju uzņēma Tautu Savienībā.

Izdevuma saturs:

ievadeseja – vēsturiskais pētījums – “Latvijas delegācijas darbība Parīzes Miera konferencē 1919. gadā” ar kopsavilkumu angļu valodā;

Latvijas delegātu darbības laikā Parīzē tapušie 113 delegācijas sēžu protokoli;

protokolu tekstu komentāri un protokolos minēto personu rādītājs;

attēli – delegātu un lietpratēju fotogrāfijas, protokolu oriģinālu, kā arī Memoranda u.c. izdevumu ilustratīvi skenējumi.

Izdevuma sagatavotāji: Latvijas Valsts vēstures arhīvs, Ārlietu ministrija un Latvijas arhivistu biedrība.

<https://www.mfa.gov.lv/lv/izdevums-latvija-parizes-miera-konference-1919-gada-delegacijas-sezu-protokoli>